

«فساد» هم در شکل گیری اعتراضات اخیر نقش دارد

سعید شمس

می کند. به همین دلیل می توان گفت، پدیده «فساد» هم در به وجود آمدن تنش های فعلی نقش وسهم دارد. بی حسی جامعه نسبت به اخبار اختلاس ریشه در چه عواملی دارد و چه هزینه هایی می تواند تحمیل کند؟

جامعه نسبت به اخبار مربوط به اختلاس و انواع سوءاستفاده های مالی در نظام حکومتی تا حدی دچار کسالت شده است. در طول دهه گذشته، آرام آرام خبرهای مربوط به سوءاستفاده از قدرت در حوزه امور اقتصادی و مالی افزایش پیدا کرده و «صفر» های عددها هم بیشتر شده است. اما تقریباً می شود گفت، در کمتر موردی افراد سوءاستفاده گر یا اختلاس کنندگان که خبر تخلفشان منتشر می شود، محاکمه، مجازات یا از گردونه خارج شده اند. حتی در موردی مثل اختلاس ۱۲۳ میلیاردی بانک صادرات در اوایل دهه ۷۰، به مجرم ماموریت داده شد تا در خارج از کشور کاری را به پیش ببرد که به این نوع زندانی کردن «زندانی باز» می گویند.

این امر عملاً در کنار مساله دیگر قرار گرفت، یعنی جناح های سیاسی کشور در جریان رقابت سیاسی یکدیگر را متهم به فساد مالی و سوءاستفاده از بیت المال می کنند. در واقع مجموعه این موارد حساسیت افکار عمومی را نسبت به اخبار فساد پایین آورد. در روزنامه نگاری خیر جذاب به خبری اطلاق می شود که کمیاب باشد. مثلاً خبر تصادف اتوبوس نسبت به خبر سقوط هواپیمای ارزش خبری کمتری دارد. پس وقتی خبر اختلاس

خبر هزینه سازی باشد، خبری عادی است و کمیاب نیست. چون زیاد شدن خبرهای اختلاس ها به عادت خبری تبدیل شده است. همچنین چهره هایی که تحت اتهام قرار می گیرند، نسبت به متهمین قبلی چهره هایی مهمتر هستند و در جایگاهی بالاتر قرار دارند. در پرونده فاضل خداداد، برادر یکی از مقام های کشور تحت اتهام قرار گرفت و محکوم شد. اما اکنون

خبر سوءاستفاده بازرسی ویژه یکی از وزیران یا مدیرعامل یک شرکت عظیم مخابره می شود. یعنی عادت خبری مثل هر عادت دیگری فرد یا جامعه را بی حس می کند. اساساً عادت موجب کاهش سطح احساس می شود.

به عنوان مثال در تعطیلات وقتی وارد جنگل های شمال می شویم از فضای آنجا سرمست می شویم. اما کسانی که در آنجا زندگی می کنند، آن فضا باهمه جذابیت هایش برای شان معمولی شده است. باید گفت، بی حسی مردم و جامعه به اخبار اختلاس اتفاقی تلخ و بسیار هزینه ساز است. به طوری که خبر اختلاس ۹۳ هزار میلیارد تومانی هم کسی را

خارج شده اند

تحریک نمی کند و گویی جامعه فساد را رویه ای غالب می داند و باور کرده اند. این بی حسی چه اثرهایی می تواند داشته باشد؟

ناامیدی، در واقع مردم باور کرده اند که نور ستگاری دیده نخواهد شد. وقتی مردم می بینند زندگی یک فرد به واسطه عضویت در هیات مدیره یکی از شرکت های دولتی در طول طول چند ماه به یکباره در گون می شود، طبیعی است آنها را به انجامی رسانند که زندگی سالم نمی تواند به پیشرفت منجر شود. مصداق شعر معروف «اگر ز باغ رعیت ملک خورد سببی، برآورد غلامان او درخت از بیخ» است. یعنی وقتی مجموعه ای از اخبار پخش شده و هیچ بر خورد باور پذیری صورت نمی گیرد، این تصور به وجود می آید که «چرا مانکنیم؟» این خود موجب افزایش جرایم مالی در میان مردم خواهد شد.

دولت ها در ایسن فضا چقدر سهم دارند؟ البته دولت به معنی قوه مجریه.

تا جایی که در خاطر من هست، در ۸ سال دولت آقای محمد خاتمی هیچ کدام از وزیران یا مدیران رده بالا با اتهام مالی مواجه نشدند. با اگر هم اتهامی متوجه آنها شد، کم و ناچیز بود. به طوری که در خاطر هیچ کس نمانده است، اما مساله فراتر از «دولت» است. من در سال ۸۳ یا ۸۲ در مصاحبه ای با روزنامه ایران بحث «صندلی های آلوده» را به جای «دست های آلوده» مطرح کردم. وقتی درباره دست های آلوده حرف می زنیم، درباره کسانی اظهار نظر می کنیم که اساساً خلاف کار

هستند و در هر موقعیتی که باشند، خلاف می کنند. اما صندلی آلوده اشاره به موقعیتی دارد که هر کسی که در آن موقعیت وارد شود، زمین و به بستر مناسب برای سوءاستفاده او وجود دارد.

در ریشه یابی اعتراضات اخیر، مردم مشخصاً بحث حجاب را پیش می کشند. اما اگر جامعه دغدغه مالی نداشته باشد اعتراضات را در فضای آرام تری بازگو می کند. به همین دلیل می توان گفت، فساد هم در به وجود آمدن تنش های فعلی نقش وسهم دارد

در واقع ساختار اقتصادی، سیاسی و حقوقی در ایران به گونه ای است که امکان سوءاستفاده از قدرت و همچنین کسب رانت و امتیازهای نامشروع را بسیار بالا می برد. در ساختاری که ماهیت الهی دارد و آدم ها در یک مصومیت توصیف می شوند و این ساختار پنهان است، احتمال بروز تخلف مالی، سیاسی و... فراوان است. این در حالی است که واژه «مدیر دلسوز و متعهد» دیگر کهنه شده است و در باره همه به کار می رود که این توصیف مدیران را تحت مصونیت قرار می دهد. یعنی وقتی مدیر تخلفی می کند، تخلفش ریشه در دلسوزی دارد و وقتی کسی دلسوز شناخته می شود، قرار دادی منعقد نکنند مدیر به جای مناقصه و بدون رعایت مقررات و مقدمات با یک شرکت معینی قرار داد می بندد. با این توجیه که این شرکت، شرکت خوبی است و مسئولانش هم انسان های پاکدست و توانمندی هستند. اما به هر حال مقررات رعایت نشده است.

با چه راهی می توان این پدیده هزینه ساز را خنثی کرد؟

فساد ماندگار است و سوءاستفاده گران همچنان تلاش هایی نتیجه گرا خواهند داشت. مگر اینکه مدیران از فضای بسته خارج شوند و در اتاق های شیشه ای فعالیت کنند. یعنی تا زمانی که دست اندر کاران، فضای امنی برای بهره برداری منفعت طلبانه داشته باشند، مردم به شنیدن اخبار فسادفلان هلدینگ و بهمان ارگان عادت خواهند کرد.

تحصیل شده از دانشگاه می تواند صاحب مسکن شود. این دولت قریب یک سوم عمر خود را پشت سر گذاشت و هم اکنون باید یک میلیون و ۴ هزار واحد مسکونی آماده عرضه به مردم باشند اما هیچ خبری نیست.

وی ادامه داد: به نظر می رسد دولت تلاش می کند اما چون از ظرفیت های مناسب کارشناسی بهره نمی گیرد، اقداماتش جواب نمی دهد. بانک مرکزی دولت سیزدهم اگر واقعا سیاستگذار حوزه رازی کشور است جواب دهد چه طور دلار را به قیمت ۲۳ هزار تومان از دولت آقای روحانی تحویل گرفت اما امروز قیمت دلار حدود ۲۷ هزار تومان است. در واقع طی ۱۶ ماه بیش از ۵۰ درصد سرمایه های ایرانیان پوچ شد.

این نماینده ادوار مجلس بیان کرد: آقای رئیس خودش اقتصاددان نیست اما باید بتواند از ظرفیت های علمی افراد آگاه و کارشناس در این حوزه استفاده خوب کند. آقای فرهاد رهبر دستیار آقای رئیسی در حوزه اقتصادی است، واقعا معلوم نیست او چه کار می کند؟ آقای رضایی به عنوان معاون اقتصادی رئیس جمهور می توانست موثر باشد اما اختیارات زیادی در این حوزه ندارد. دیگرانی هم که مسئولیت اقتصادی گرفتند و توان اجرایی دارند اقتصاد بلد نیستند.

امیر عبداللهیان در نشست خبری با وزیر خارجه بوسنی:

هیچ کس در ایران بر اثر شلیک نیروهای امنیتی کشته نشد

علیه مردم ایران بود. امیر عبداللهیان در پاسخ به سؤال خبرنگار دیگری درباره اینکه گفته می شود انقلابی در ایران در حال وقوع است، خاطر نشان کرد: درباره وقایع اخیر می گویم که در ایران رخ داد، بخشی از آن، مطالبات مسألت آمیز مردم است.

وزیر امور خارجه ایران گفت: در اعتراضات، پلیس به سمت احدی شلیک نکرده و هیچکس در ایران بر اثر شلیک پلیس یا در خورد پلیس و یانپروهای امنیتی کشته نشده، بلکه بر عکس به دلیل به کار گیری سلاح گرم توسط عوامل خارجی که وارد ایران شدند با افرادی که تحت تاثیر قرار گرفتند، بیش از ۶۷ نیروی پلیس در ایران به شهادت رسیده اند، بدون اینکه شلیکی کنند یا از سلاح گرم استفاده کنند. به گزارش فارس، حسین امیر عبداللهیان در نشست خبری با وزیر خارجه بوسنی در پاسخ خبرنگار سی ان ان که درباره اعتراضات اخیر ایران سؤال پرسید گفت: اغتشاشات در ایران تمام شده و می توانیم به ایران سفر کنید و از نزدیک ببینید. آنچه مادر ۸ هفته گذشته شاهد بودیم، موجی از مداخلات خارجی، اعتراض و ترور طراحی شده

به مناسبت ۱۶ آذر مطرح شد:

شرایط آزادی دانشجویان زندانی فراهم شود

مسائل و مبهم بودن آینده اعتراض و انتقاد دارند. وی افزود: همچنین در این نامه تأکید کردیم کوتاهی نهادهای مسئول در اقیان و پاسخگویی به مطالبات و دغدغه های دانشجویان و جوانان معترض نباید با برخورد دستخ و قضایی جبران شود.

حزب ندای ایرانیان در نامه ای خطاب به رئیس قوه قضائیه درخواست کرد به بهانه روز ۱۶ آذر همه دانشجویان بازداشتی در حوادث اخیر آزاد شوند. سعید نور محمدی سخنگوی حزب ندای ایرانیان در گفت و گو با ایلسنا، با اعلام نامه این حزب خطاب به غلامحسین محسنی اژه ای، رئیس قوه قضائیه، گفت: در این نامه که برای رئیس قوه قضائیه ارسال کردیم، با اشاره به سخنان مکرر ایشان در مورد تفکیک معترضین از خشونت طلبان، از این که این توصیه مورد توجه برخی دستگاه های مربوطه قرار نرفته، انتقاد کرده ایم. از دیدگاه ما دانشجویان اساساً ابزار اغتشاش و خشونت ندارد و شرکت در تجمعات دانشجویی و حتی پیرون دانشگاه نباید مبنای برخورد دیار داشت دانشجویانی شود که نسبت به برخی

نماینده مجلس:

روسی ها تا دو هفته دیگر به سر زنان برمی گردند

عضو کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی، با اطمینان وعده داد که «روسی های یکی دو هفته دیگر به سر زنان برمی گردند». حسین جلالی، در گفت و گو با منیابان در توضیح اینکه منظور از تغییر روش دعوت به حجاب چیست؟ تصریح کرد: منظور از تغییر روش این است که امکان دارد در قالب تذکری از طریق پیامک به افرادی حجاب اعلام شود که شما حجاب رعایت نکردید و سعی کنید به قانون احترام بگذارید. بعد از تذکر، وارد مرحله اخراج می شوید بعد هشتاد و دو روز مر حله سوم ممکن است حساب بانکی فردی حجاب مسدود شود.

خاتمی در پیامی به مناسبت روز دانشجو: قبل از آنکه دیر شود به سوی حکمرانی خوب حرکت کنید

جماران نوشت: سعید محمد خاتمی با صدور پیامی به مناسبت روز دانشجو، با اظهار تأسف از درد و داغ حاصل از خون های ریخته شده و آسیب های اقتصادی، سیاسی، اجتماعی وارد بر جامعه و نیاز داشت های گسترده دانشجویان و ایجاد محدودیت برای دانشگاه، حضور و ابراز وجود دانشجویان را جای خوشوقتی دانست. وی به مسئولان توصیه کرد که این حضور را قدر بدانند و به جای برخورد ناروا با آن، دست یاری به سوی آنان دراز کنند و با کمک آنان وجوه ناصواب حکمرانی را بدرستی بشناسند و پیش از آنکه دیر شود به سوی حکمرانی خوب حرکت کنند.

مولوی عبدالحمید:

اخبار و روایت برخی از زندانیان، مویبد «تعرض جنسی به زندانیان زن» است

مولوی عبدالحمید، امام جمعه اهل سنت زاهدان در توییتی نوشت «اخباری مبنی بر تعرض جنسی به زندانیان زن به قصد تحقیر، سرکوب و اعتراض اجباری در رسانه ها با تاب یافته و روایت برخی از زندانیان مویبد این امر است.» وی گفت: «در صورت اثبات، قطعاً برترین مفسدان فی الارض مرتکبین همین جنایات هستند». مولوی عبدالحمید خطاب به قوه قضائیه نوشت: «این افراد را محاکمه و به اشد مجازات برساند».

مقام های اوکراین:

روسیه استفاده از پهپادهای ایرانی را متوقف کرد

سخنگوی ستاد مشترک نیروهای مسلح اوکراین اعلام کرد از آنجایی که هواپیمای بدون سرنشین ساخت ایران که روسیه از آن ها برای حمله به کشورشان استفاده می کند، توانایی تحمل سرمای زمستان منطقه را ندارد، روسیه فعلاً کار برد آن ها را متوقف کرده است. به گزارش العربیه، «پوگنی سلیکین»، گفت: روسیه پهپادهای ایرانی را از ۱۷ نوامبر، اولین روزی بود که در اوکراین برف آمد، مورد استفاده قرار نداده است.

جدال خبرگزاری فارس با تلویزیون:

آمنه سادات ذبیح پور دروغگوست!

یکی از مدیران خبرگزاری فارس به انتشار گزارش صداوسیما درباره بولتن های خبر ساز و آکنش نشان داد و تلویزیون و آمنه سادات ذبیح پور را دروغگو خواند. علی اکبر غلامی از مدیران خبرگزاری فارس در توییت نوشت: «با توجه به شناختی که از حاج عباس توانگر دارم، حتماً وظیفه شرعی دفاع از ایشان بر گردنم است و با وجود انتقاداتی که به ایشان در حوزه خبر دارم و داشتم، گزارش صداوسیما دروغ می داند و به ذبیحی پور و هر کسی که به او گفته این گزارش را کار کند، دروغگو می گویم».

صداوسیما در گزارشی از در بازداشت بولتن نویس فارس خبر داد و اعلام کرد: عباس درویش توانگر پیش از جنجال اخیر بولتن سازی به علت اشتباهات یادش مورد اعتراض زیاد قرار گرفته بود.

چهارمین کارت زرد مجلس به دولت رئیسی

نمایندگان مجلس شورای اسلامی از توضیحات وزیر بهداشت درباره علت توزیع ناعادلانه امکانات بهداشتی و درمانی در سطح کشور قانع نشدند و به او کارت زرد دادند. به گزارش ایلسنا، در جلسه صحن علنی دیروز مجلس، پس از طرح سؤال توسل نماینده مردم بهار و کیورد آهنگ و تعدادی دیگر از نمایندگان از وزیر بهداشت و درمان پیرامون وضعیت بهداشت و درمان در شهرها و روستاها، نمایندگان با استماع گزارش و توضیحات وزیر بهداشت درمان و آموزش پزشکی با ۱۰۳ رای موافق، ۱۲۳ مخالف، ۷ رای ممتنع از مجموع ۲۴۵ نماینده از پاسخ های عین الهی قانع نشدند.